

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	7
ROZDZIAŁ 1. Ignacy Lubicz Czerwiński	
– zapomniany twórca nurtu pisarstwa obywatelskiego	17
1.1. „Czerwiński nie zdobył sobie poczytności i umarł w zapomnieniu”	18
1.2. Repetycje i rewelacje. Próby rekonstrukcji biografii	20
1.3. „We »wsi mojej« Grzędzie”	26
1.4. Kłopoty z braku, kłopoty z nadmiaru. Nie tylko o „drobiazgach anonima z Grzędy”	31
1.5. Zapowiedzi wydawnicze	36
1.6. Pseudonimy, allokryptonimy, autorskie zapisy...	42
1.7. „Bibliografią nie każdy czyta...”	46
ROZDZIAŁ 2. Opisać miejsca znane i bliskie	51
2.1. Pierwsza polska monografia etnograficzna?	53
2.2. W stronę badań terenowych	63
2.3. Okolicografia	70
2.4. Siła ideonimu. O tytule (nie tylko) <i>Okolicy</i>	73
ROZDZIAŁ 3. Od natury do agrokultury	83
3.1. Natura natury?	83
3.2. W stronę konkretności	87
3.3. <i>Agricultura</i> i <i>agrotechnika</i>	94
ROZDZIAŁ 4. Dzieje miejsca	105
ROZDZIAŁ 5. Prawne podstawy organizacji życia wiejskiego	123
5.1. Chłop chłopem, pan panem. <i>Przeszkody do zaludnienia wsiów, i z kąd się potem wzięły osady</i>	123
5.2. Powinności kmiecia i chłopca	133
5.3. <i>Jaki jest lud prosty względem Pana swego?</i> Przyczyny niechęci i wrogości	156

ROZDZIAŁ 6. Religie, wyznania, wierzenia.	
<i>Jaki jest lud prosty względem swojej Religii?</i>	173
6.1. Znaczenie sporów religijnych	173
6.2. Geneza wierzeń ludowych	184
6.3. Wierzenia, które „urągają rozumowi”	186
ROZDZIAŁ 7. Materialne podstawy życia społecznego	203
7.1. Stroje i ubiory	203
7.2. Chłopski majątek	221
ROZDZIAŁ 8. Wzory życia chłopskiego	229
8.1. Wygląd, zajęcia, stosunek do obcych	229
8.2. Swaty, małżeństwo, narodziny	238
8.3. Święta, zabawy i tańce	250
8.4. Pogrzeby	256
8.5. Czerwiński jako etnograf	265
ROZDZIAŁ 9. <i>Okolica</i> : cele i ideały	267
9.1. <i>Okolica</i> jako zwierciadło	267
9.2. Znaczenie idei fizjokratycznych	270
9.3. „Poprawić” chłopą, kapłana i pana	274
Zakończenie	281
<i>Okolica Za-dniestrską Między Stryem i Łomnicą</i>	
Ignacego Czerwińskiego: spis rozdziałów	293
Bibliografia	295
Summary	309
Резюме	313
Indeks nazwisk	317